



د افغانستان انتقالي اسلامي دولت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

ACKU

قانون هوانور رسمي

د چاپ نېټه: د ۱۳۸۲ هـ.ش کال د چنگاښ د مياشتې (۳۱) پرله پسې گڼه (۸۰۹)

۱- فرمان شماره (۳۸) مؤرخ ۱۳۸۲/۴/۲۹ در باره توشیح قانون هوانوردی ملکی

ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان

شماره: (۱۰۶۷۵)

تاریخ: ۱۳۸۲/۴/۲۹

محترم قانونپوه عبدالرحیم کریمی وزیر عدلیه !

قانون هوانوردی ملکی که از طرف مجلس عالی وزراء بداخل (۱۰) فصل و (۹۰) ماده تصویب و از جانب ما منظور گردیده است، به شما ارسال شد، تا به نشر آن در جریده رسمی اقدام نمائید.

حامد کرزی

رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان

فرمان

رئيس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره توشیح قانون هوانوردی ملکی

شماره: ۳۸

تاریخ: ۱۳۸۲/۴/۲۹

ماده اول:

قانون هوانوردی ملکی را که به اساس مصوبه شماره (۱۴) مؤرخ ۱۳۸۲/۴/۹ از طرف مجلس عالی وزراء به داخل (۱۰) فصل و (۹۰) ماده تصویب گردیده، توشیح میدارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با قانون در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئيس دولت انتقالی اسلامی افغانستان

قانون هوانوردی ملکی

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

این قانون به منظور اداره و تنظیم امور هوانوردی ملکی، توسعه و کنترل ترانسپورت هوایی، تحکیم و انکشاف روابط اجتماعی و اقتصادی بین مردم کشور با سایر ممالک جهان از طریق تاسیس خدمات حمل و نقل هوایی اشخاص، لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات وضع گردیده است.

ماده دوم:

دولت افغانستان حق حاکمیت مطلق و انحصاری را در فضای قلمرو خود دارد.

ماده سوم:

فعالیت طیارات در ساحة هوانوردی ملکی برای مقاصد ذیل صورت می گیرد:

۱- حمل و نقل هوایی مسافرین، لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات.

۲- اجرای امور خاص در ساحة زراعت، صحت، تعلیمی و تفریحی.

۳- اجرای امور جیوودیزی و کارتوگرافی و تحقیقات علمی.

۴- انجام سایر خدمات هوایی جهت انکشاف اقتصاد ملی.

ماده چهارم:

احکام این قانون در مورد تمام انواع طیارات ملکی افغانی و خارجی که در فضای قلمرو افغانستان پرواز مینمایند، تطبیق میگردد. طیارات افغانی در خارج از کشور نیز تابع احکام این قانون میباشد مگر اینکه موافقتنامه های بین المللی یا قانون کشور خارجی طور دیگری حکم نماید.

ماده پنجم:

در افغانستان مالکیت طیاره به ادارات، تصدیها، موسسات دولتی، متشبتین خصوصی، شرکت های خصوصی داخلی و خارجی و شرکت های مختلط دولتی با موسسات داخلی و خارجی و سازمان های تعاونی و اجتماعی مطابق شرایط پیشبینی شده این قانون تعلق گرفته میتواند.

ماده ششم:

مؤسسات و شرکت های هوایی مندرج ماده پنجم این قانون در صورتی میتوانند ایجاد گردند که معیار ها و ستندرد مؤسسات حمل و نقل هوایی بین المللی را دارا باشند.

ماده هفتم:

وزارت هوانوردی ملکی و توریزم اداره واحد تعیین پالیسی و تنظیم کننده امور هوانوردی ملکی در افغانستان میباشد.

فصل دوم

ثبت طیارات

ماده هشتم:

دفتر ثبت طیارات در وزارت هوانوردی ملکی و توریزم تنظیم میگردد.

طیارتیکه در دفتر ثبت مطابق احکام این قانون به ثبت برسد، تابعیت افغانستان را کسب مینماید. در بدل حق الثبت هر طیاره مبلغ معادل یکهزار دالر امریکائی قابل پرداخت میباشد.

ماده نهم:

طیاره تحت شرایط ذیل به ثبت میرسد:

۱- در صورتیکه طیاره ملکیت ادارات و مؤسسات مندرج ماده پنجم این قانون باشد.

۲- در صورتیکه طیاره در کشور دیگری ثبت نباشد.

ماده دهم:

ثبت طیاره در احوال ذیل از دفتر ثبت در افغانستان حذف میگردد:

۱- در صورتیکه فاقد شرط مندرج جزء (۱) ماده نهم این قانون باشد.

۲- در صورتیکه طیاره برای پرواز قابل استفاده نباشد.

۳- در صورتیکه طیاره منهدم یا مفقود الاثر شده و ختم عملیات تفحص و نجات آن رسماً اعلام شده باشد.

۴- در صورتیکه طیاره به دولت خارجی، مؤسسات یا اتباع خارجی به فروش رسیده یا واگذار شده باشد.

ماده یازدهم:

طیاره بی دارای تابعیت افغانی تا وقتیکه از دفتر ثبت افغانستان حذف نشده، ثبت آن در دفتر ثبت کشور های خارجی جواز نداشته و از اعتبار ساقط می باشد.

ماده دوازدهم:

(۱) ثبت طیاره به ذات خود سند مدار اعتبار است. اداره ثبت کننده طیاره تصدیقنامه مبنی بر ثبت را به مالک طیاره و مراجع ذیعلاقه صادر مینماید. مالکیت طیاره به موجب تصدیقنامه تثبیت میگردد.

(۲) مؤسسات هوایی می توانند بعد از حصول جوازنامه (AOC) فعالیت نمایند.

(۳) جوازنامه (AOC) مقابل معادل بیست و پنج هزار دالر امریکائی صادر میگردد.

ماده سیزدهم:

هنگام ثبت طیاره در دفتر ثبت، علایم مشخصه تابعیت و ثبت تخصیص داده میشود. این علایم در بدنه طیاره توسط مالک آن نقش میگردد.

ماده چهاردهم:

مؤسسات ترانسپورت هوایی داخلی و خارجی میتوانند طیارات را خرابداری و یا به اجاره بگیرند، عقد قرارداد اجاره طیاره در دفتر ثبت، درج میگردد.

فصل سوم

مؤسسات ترانسپورت هوایی ملکی

ماده پانزدهم:

اشخاص حقیقی یا حکمی بدون اجازه وزارت هوانوردی ملکی و توریسم نمی توانند به عنوان حرفه یا شغل تجارتي به ایجاد دفاتر حمل و نقل هوایی در مقابل اجرت یا کرایه مبادرت ورزند.

ماده شانزدهم:

حمل و نقل هوایی مسافری، لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات در افغانستان توسط مؤسسات و تصدیهای دولتی، متشبهین خصوصی یا شرکتهای دولتی و خصوصی مطابق احکام اسناد تقنینی صورت میگیرد.

ماده هفدهم:

وزارت هوانوردی ملکی و توریسم از فعالیت مؤسسات ترانسپورت هوایی مبنی بر استعمال تخنیک و وسایل و وسایط هوانوردی، طیارات، بهره برداری تجارتي، مقررات اداری، شرایط کارکنان پرواز طیارات و خدمات زمینی مربوط به ترانسپورت هوایی کنترل بعمل میآورد.

ماده هجدهم:

تمام مؤسسات ترانسپورت هوایی مکلف اند طیارات، عمل پرواز، مسافری و اموال مربوط شان را طبق کنوانسیون های بین المللی بیمه نمایند.

فصل چهارم

هیئت کارکنان پرواز

ماده نهم:

هیئت کارکنان پرواز مشتمل بر اشخاصی است که به منظور اجرای خدمات طیاره در حین پرواز بدخل طیاره ایفای وظیفه مینمایند. ترکیب هیئت کارکنان پرواز نظر به مقتضیات پرواز و نوع طیاره توسط وزارت هوانوردی ملکی و توزیم مطابق نورمهای بین المللی تعیین میگردد.

ماده بیستم:

کارکنان پرواز که به مقصد اجرای وظیفه اصلی به راندن، اداره و کنترل پرواز، انجن ها و ماشین آلات مختلف داخل طیاره موظف میگردند باید تعلیمات مسلکی و اختصاصی را نظر به نوع مشخص طیاره ونوع وظیفه خود موفقانه فرا گرفته، لایسنس و تصدیقنامه اهلیت را حاصل نموده باشند.

ماده بیست و یکم:

شرکت های حمل و نقل هوایی که در افغانستان تأسیس میگردند میتوانند اتباع افغانی و خارجی را طبق احکام قانون استخدام نمایند. حق اولیت به اتباع افغانی داده میشود.

ماده بیست و دوم:

پیلوت کپتان طیاره به حیث آمر هیئت کارکنان پرواز دارای تحصیلات عالی مسلکی، تجربه کافی برای پرواز و اداره کردن نوع مشخص طیاره بوده، رهبری و اداره کلیه فعالیت های هیئت کارکنان پرواز، تأمین امنیت و مصئونیت اشخاص و اموال داخل طیاره را به عهده دارد.

ماده بیست و سوم:

تمام اشخاصیکه توسط طیاره مسافرت مینمایند تابع امر و هدایت پیلوت کپتان طیاره قرار میگیرند. پیلوت کپتان طیاره صلاحیت دارد هر شخص را از جمله هیئت کارکنان طیاره یا مسافری که مصئونیت، سلامت یا نظم و انضباط داخل طیاره را در جریان پرواز اخلاص نماید، تحت مراقبت قرار داده، در اولین فرودگاه از طیاره پابین و به مقام مربوط بسپارد، مهچنان قسمتی از بار طیاره را که خطری در برابر مصئونیت پرواز ایجاد نماید، از طیاره تخلیه نماید.

ماده بیست و چهارم:

پیلوت کپتان، امانت دار طیاره و مسئول بارگیری است، در صورتیکه اجرای وظیفه او به مشکلات مواجه گردد، باید از مؤسسه حمل و نقل هوایی متصدی طیاره طالب هدایت شود، اگر دریافت هدایات قناعت بخش برایش ناممکن باشد، صلاحیت دارد که به نمایندگی از مؤسسه حمل و نقل هوایی متصدی طیاره حسب آتی اقدام نماید:

۱- مصارف لازمه را به منظور انجام پرواز طیاره و اجرای وظیفه محوله تادیه نموده یا تادیه آن را تعهد نماید.

۲- در اجرای ترمیمات ضروری طیاره به مقصد ادامه پرواز به زودترین فرصت امر و هدایت صادر نماید.

۳- به منظور تأمین مصنونیت مسافری و حفاظت اموال داخل طیاره اقدامات مقتضی را اتخاذ و مصارف لازم را اجرا نماید.

۴- مبالغ مورد ضرورت برای اجرای اقدامات فوق الذکر را طوری قرضه اخذ نماید، اختلافات احتمالی ناشی از اختیارات و اقدامات مندرج این ماده در محکمه تجارتي حل و فصل میگردد.

فصل پنجم

میدان های هوایی

ماده بیست و پنجم:

وزارت هوانوردی ملکی و توریزم میتواند به منظور تأمین خدمات برای طیاراتی که جهت حمل و نقل مسافری، لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات و مقاصد دیگر پرواز مینمایند در تفاهم با مراجع ذیربط، میدان های هوایی تأسیس نماید.

ماده بیست و ششم:

میدان های هوایی ملکیت دولت و اتباع افغانستان بوده و بعد از بررسی فنی از طرف وزارت هوانوردی ملکی و توریزم برای پرواز تمام طیاراتی که دارای خصوصیات تخنیکی مناسب باشند، قابل استفاده اعلان میگردد.

میدانهای هوایی مطابق احکام قانون به اجازه یا کرایه داده شده میتواند.

ماده بیست و هفتم:

ساحه زمینی که مخصوصاً برای پرواز طیارات، اعم از نشست، برخاست، توقف و حرکات طیارات به شمول تأسیسات مربوطه آن که برای تأمین مقاصد ترافیک هوایی و خدمات طیارات تنظیم و احداث شده باشد، میدان هوایی را تشکیل میدهد.

ماده بیست و هشتم:

در صورتیکه امکانات تأمین مسئولیت پرواز طیارات در یک میدان هوایی موجود نباشد یا در صورتیکه امنیت عامه ایجاب نماید، استفاده از میدان هوایی در هر زمان ممنوع، محدود یا مقید به شرایط خاص شده میتواند. علاوه بر این اگر چندین میدان هوایی در یک منطقه برای پرواز طیارات باز باشند، وزارت هوانوردی ملکی و توریسم میتواند بخاطر منفعت عمومی استفاده از آن را برای بعضی طیارات یا بعضی خدمات حمل و نقل هوایی تجارتي تخصیص بدهد.

ماده بیست و نهم:

میدان های هوایی در افغانستان از لحاظ مشخصات ساختمانی و تجهیزات تخنیکي با نظر داشت خصوصیت و اهمیت ترافیک هوایی که در میدان های هوایی به عمل میاید، به درجات آتی تصنیف میگردد:

۱- میدان هوایی درجه اول آن است که خطوط دوش و خیزش طیارات (Taxi way and Runway) و دیگر ساحات میدان هوایی برای توقف و حرکات طیارات، اسفلت و کانکریت شده و برای انجام خدمات ترافیک هوایی بین المللی و پرواز های طویل المسافه در ۲۴ ساعت آماده و فعال باشد.

۲- میدان هوایی درجه دوم آن است که خطوط دوش و خیزش طیارات، اسفلت و کانکریت شده اما تجهیزات و تأسیسات کافی برای انجام خدمات ترافیک هوایی در طول شب نداشته و پرواز طیارات در پرواز های طویل المسافه از میدان هوایی مذکور صورت گرفته نمیتواند.

۳- میدان هوایی درجه سوم آنست که خطوط دوش و خیزش طیارات، اسفلت یا کانکریت نشده و خدمات ترافیک هوایی محض برای پرواز های قصیر المسافه در یک مدت معین انجام گیرد.

ماده سی ام:

مالکین تأسیسات و ساختمان های بلند منزل که ملکیت شان در نزدیکی میدان هوایی و در حدود خط السیر پرواز طیارات موقعیت دارد، به منظور جلوگیری از ایجاد خطر و بخاطر تأمین مسئولیت پرواز مکلف اند، مطابق هدایت وزارت هوانوردی ملکی و توریسم بالای ساختمانهای خود چراغها و دیگر علایم مشخصه را به مصرف خود نصب و شب و روز فعال نگه دارند.

ماده سی و یکم:

اعمار ساختمان ها و تأسیسات، تمدید لاین های هوایی مخابرات و برق با ولتاژ قوی در نواحی میدان هوایی که وجود آنها در برابر مسئولیت پرواز طیارات خطر ایجاد نماید، مجاز نمی باشد.

ماده سی و دوم:

حین طرح و تطبیق نقشه های ساختمانی شهر و سایر مناطق پر نفوس که در نواحی آن میدان هوایی قرار دارد، شرایط تأمین مسئولیت پرواز طیارات و امکانات توسعه میدان هوایی طبق نظریه وزارت هوانوردی ملکی و توریزم پیشبینی میگردد.

ماده سی و سوم:

وزارت هوانوردی ملکی و توریزم میتواند به منظور تأمین مسئولیت پرواز طیارات برای نصب وسایط و آلات هوانوردی زمینی از هر نوع ملکیت های شخصی و عامه ارضی یا ساختمانی بدون آنکه خساره به ملکیت مذکور وارد گردد استفاده نماید. خساره وارده از طرف وزارت هوانوردی ملکی و توریزم جبران میگردد.

ماده سی و چهارم:

ساحه زمین مورد ضرورت برای احداث و ساختمان میدان هوایی یا توسعه آن طبق احکام قانون استملاک میشود.

ماده سی و پنجم:

دفاتر مربوط به کنترل سرحدی (اجرای امور گمرکی، صحتی، قرنطین، ویزه و پاسپورت) توسط مقامات زیربط دولتی در میدانهای هوایی که برای پرواز های بین المللی باز میباشند، تاسیس می گردد.

ماده سی و ششم:

حق الاجرت استفاده از میدان هوایی، تأسیسات و خدمات هوانوردی ملکی در کلیه میدانهای هوایی قابل استفاده برای پرواز طیارات، طبق مقررات در مورد آتی اخذ میگردد:

۱- نشست طیارات.

۲- توقف طیارات.

۳- استفاده از دستگاه های راهنمایی طیارات و مخابره هوانوردی و خدمات ترافیک هوایی.

۴- استفاده از تأسیسات توزیع مواد سوخت طیارات.

۵- استفاده از تأسیسات مربوط به پذیرایی و خدمات مسافرین و اموال.

۶- استفاده از ساحه اراضی و عمارات مربوط میدان هوایی.

۷- استفاده از وسایط خدمات زمینی طیارات.

۸- سایر خدماتیکه در ساحه میدان هوایی برای اشخاص، دواير و مؤسسات عندالموقع فراهم میگردد.

فصل ششم

پرواز طیارات

ماده سی و هفتم:

طیاره وقتی پرواز کرده میتواند که دارای تصدیقنامه قابلیت پرواز و علايم مشخصه تابعیت بوده و به ثبت رسیده باشد.

ماده سی و هشتم:

تصدیقنامه قابلیت پرواز که برای طیاره افغانی توسط مراجع ذیصلاح کشور خارجی مطابق معیار های قابل اعتبار بین المللی صادر شده باشد، بعد از حصول اطمینان مبنی بر اعتبار و صحت آن از طرف وزارت هوانوردی ملکی و توریسم معتبر شناخته میشود.

ماده سی و نهم:

طیارات در دهلیز های هوایی معینه بالای قلمرو افغانستان با رعایت مقررات پرواز کرده می توانند. طیارات دارای تابعیت خارجی در صورتی از فضای قلمرو افغانستان عبور کرده می توانند که به موجب موافقتنامه منعقد با کنوانسیون بین المللی این حق برای آنها اعطاء شده باشد، یا اینکه طیارات مذکور اجازه نامه خاص و موقت به این منظور را حاصل کرده باشند.

ماده چهلم:

طیارات مندرج ماده (۳۹) این قانون که از دهلیز های هوایی معینه بالای قلمرو افغانستان عبور مینمایند، تابع پرداخت حق العبور میباشد. اندازه و چگونگی پرداخت آن توسط مقرر تعیین میگردد.

ماده چهل و یکم:

طیاراتیکه پرواز بین المللی را انجام میدهند، برای عبور از سرحد باید دهلیز هوایی مشخصه را تعقیب نموده و در میدان هوایی که دارای شعبات گمرک، کنترل ویزه و پاسپورت باشد، نشست نمایند.

ماده چهل و دوم:

طیاره ای دارای تابعیت خارجی، مواد سوخت، روغنیات، سامان آلات، پرزه های فالتوی طیاره، مواد خوراکه، مشروبات و دخانیات که داخل طیاره قرار داشته باشد، هنگام ورود و خروج از قلمرو افغانستان از پرداخت مالیات و محصولات گمرکی معاف میباشد.

مادهٔ چهل و سوم:

هر گاه طیاره حین پرواز از دهلیز هوایی معینه یا خط السیر مشخصه خارج گردد، به مجرد آگاهی بدون تأخیر سمت پرواز خود را اصلاح و بداخل دهلیز هوایی معینه حرکت نماید.

مادهٔ چهل و چهارم:

پرواز طیارات بالای بعضی مناطق قلمرو افغانستان به علل نظامی یا امنیت عامه ممنوع، محدود و یا مقید بشرایط خاص شده میتواند. طیاره ایکه بالای منطقه ممنوع ظاهر گردد، پیلوت طیاره مکلف است حین آگاهی از موضوع با پخش اشاره یا مخابره، پیغام در نزدیکترین میدان هوایی خارج از منطقهٔ ممنوعه، نشست نماید.

مادهٔ چهل و پنجم:

پرواز طیاره بر فراز شهر یا مناطق پر نفوس صرف تا حدود ارتفاعی مجاز است که در صورت توقف قوهٔ محرکهٔ طیاره، فرود آمدن آن به میدان هوایی و یا در خارج از ساحهٔ شهر و مناطق پر نفوس همیشه امکان پذیر باشد.

مادهٔ چهل و ششم:

پرتاب کردن اموال و سایر اشیا به استثنای اوراق و نشریه های تبلیغاتی مجاز از طیاره در هوا ممنوع است، مگر اینکه حالات غیر مترقبه (فارس ماژور) این امر را ایجاب نماید. در صورتیکه از اثر پرتاب اموال در حالت فارس ماژور و یا از اثر انداختن اوراق و نشریه های مجاز، ضرری به اشخاص یا ملکیت در سطح زمین وارد گردد، موسسه ایکه طیاره را بکار انداخته مسئول جبران خساره میباشد.

مادهٔ چهل و هفتم:

موانع طبیعی که در مسیر پرواز طیارات قرار داشته و احتمالاً مصئونیت پرواز را تحدید نماید باید روی نقشه های پرواز درج گردد، موانع مصنوعی که پرواز را به خطر مواجهه میسازد باید با نصب علائم و چراغهای تنویری مشخص گردد.

فصل هفتم

تفحص و نجات

ماده چهل و هشتم:

طیاره وقتی مواجه به خطر تلقی میشود که مسافرین، هیئت کارکنان پرواز و طیاره را خطری تهدید نماید و این خطر بوسیله هیئت کارکنان پرواز رفع شده نتواند. طیاره مواجه به خطر باید مطابق مقررات، علایم خطر را در فریکونسی هاییکه دستگاه های مخابره زمینی فعالیت مینمایند، پخش کند.

ماده چهل و نهم:

مقامات هوانوردی ملکی و توریزم و مسئولین نزدیکترین میدان هوایی، به طیاره مواجه به خطر، کمک های عاجل و فوری را فراهم میسازند. در صورت امکان از وسایط رادیویی متعلق به دیگر دواير و مؤسساتیکه در نواحی خطوط پرواز و نزدیکترین میدان هوایی قرار دارند استفاده بعمل می آید، به طیاره خارجی مواجه به خطر در قلمرو افغانستان عیناً مطابق طیاره افغانی کمک و معاونت رسانیده میشود.

ماده پنجاهم:

طیاره وقتی مواجه به خطر محسوب میشود که هنگام پرواز صدمه فاحش دیده یا کاملاً خراب شده یا خارج از میدان هوایی بطور اجباری فرود آمده باشد.

ماده پنجاه و یکم:

طیاره وقتی مفقود الاثر محسوب میشود که بعد از اقدامات تفحص و نجات، محل اصابت و یا اثری از آن معلوم و مکشوف نگردد.

ماده پنجاه و دوم:

پیلوت کپتان طیاره ای در حال پرواز در صورتیکه از طیاره دیگر علایم خطر دریافت کند یا طیاره و اشخاص آسیب دیده را کشف نماید، مکلف است موضوع خطر یا محل آسیب را روی نقشه تثبیت و به نزدیکترین شعبه خدمات ترافیک هوایی مخابره نماید، مشروط بر آنکه این عمل وی به مصئونیت پرواز طیاره خودش خطری ایجاد نه نماید.

ماده پنجاه و سوم:

شخصیکه اثری از طیاره آسیب رسیده یا مفقود شده را مشاهده یا کشف نماید، به زودترین فرصت و وسایل ممکنه بمقامات محلی اطلاع دهد.

ماده پنجاه و چهارم:

مقامات محلی، مؤسسات، ادارات و اشخاصیکه طیاره آسیب رسیده را مشاهده میکنند، مکلفند تا زمان مواصلت هیئت وزارت هوانوردی ملکی و توریسم، اقدامات عاجل را برای نجات مسافرین، کمک های اولیه طبی و سایر معاونت های لازمه به عمل آورده، امنیت مسافرین، حفاظت طیاره، اسناد د و اموال آنرا تأمین نمایند.

ماده پنجاه و پنجم:

عملیات تفحص و نجات برای طیاره آسیب رسیده یا مفقود الاثر توسط وزارت هوانوردی ملکی و توریسم، بدون تاخیر آغاز میگردد.

ماده پنجاه و ششم:

در صورتیکه عملیات تفحص و نجات طی مدت سه ماه بعد از تاریخ آخرین اطلاعیه مربوط به طیاره مفقود شده منتج به کشف طیاره نگردد، وزارت هوانوردی ملکی و توریسم صلاحیت دارد، عملیات تفحص و نجات را خاتمه بخشیده و طیاره را مفقود الاثر اعلام نماید.

فصل هشتم

ترانسپورت هوایی

ماده پنجاه و هفتم:

ترانسپورت هوایی عبارتست از حمل و نقل مسافرین، لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات توسط طیاره از یک نقطه به نقطه دیگر.

ماده پنجاه و هشتم:

حمل و نقل هوایی تجارتي و مسافر، لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات توسط مؤسسه ترانسپورت هوایی بر اساس قرارداد حمل و نقل هوایی انجام میشود.

ماده پنجاه و نهم:

تکت های مسافرت هوایی و تکت های حمل و نقل لوازم سفر، که از طرف مؤسسات ترانسپورت هوایی ترتیب و به مسافرین توزیع میشود، بذات خود بحیث قرارداد حمل و نقل هوایی مسافرین و لوازم سفر محسوب میگردد.

ماده شصتم:

ترتیب و صدور بارنامه هوایی اموال که به امضا و یا مهر مؤسسه حمل و نقل هوایی و مرسل اموال رسیده باشد، بذات خود عقد قرارداد حمل و نقل اموال را بین مؤسسه هوایی حمل و نقل از یک طرف و مرسل و مرسل الیه از طرف دیگر تشکیل میدهد.

ماده شصت و یکم:

(۱) مؤسسه ترانسپورت هوایی بموجب قرارداد حمل و نقل هوایی مکلف است، مسافری، لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات را بزودترین فرصت به نقاط مطلوبه انتقال دهد، مسافری و ارسال کننده گان لوازم سفر، اموال، پست و حیوانات مکلفند که کرایه حمل و نقل هوایی را مطابق نرخنامه معینه که به منظوری وزارت هوانوردی ملکی و توریسم رسیده باشد، تادیه نمایند.

(۲) مؤسسه ترانسپورت هوایی که اموال را به موجب بارنامه هوایی تسلیم گرفته، مکلف است آنرا در مدت معینه به محل مطلوب رسانیده و بزودترین فرصت از وصول اموال به آدرس مرسل الیه اطلاع دهد.

(۳) میعاد حمل و نقل هوایی اموال توسط وزارت هوانوردی ملکی و توریسم تعیین و کنترل میگردد.

ماده شصت و دوم:

حقوق و خدمات ذیل از طرف مؤسسه حمل و نقل هوایی برای مسافری تأمین و فراهم میگردد:

۱- اطفال با تخفیف کرایه متناسب به سن آنها حمل و نقل میگردد. حد بالائی معیار تخفیف کرایه حمل و نقل هوایی، توسط وزارت هوانوردی ملکی و توریسم تعیین میگردد.

۲- لوازم سفر مسافری یا اندازه حداقل وزن که توسط وزارت هوانوردی ملکی و توریسم تعیین میشود، بصورت مجانی حمل و نقل میگردد.

۳- مسافری میتواند اشیای شخصی و بکسهای دستی خود را که مقدار و تعداد آن تا حدود وزن معینه تثبیت میشود، با خود در طیاره حمل و نقل نمایند.

۴- مسافری هنگام توقف طیاره در طول راه از تسهیلات و خدمات مربوط به مسافری در میدان های هوایی بصورت مجانی استفاده نموده میتواند.

ماده شصت و سوم:

(۱) مسافر میتواند قبل از وقت معینه پرواز طیاره از مسافرت هوایی صرف نظر نموده و مبلغی را که به خاطر کرایه حمل و نقل هوایی خود پرداخته، طبق طرز العمل مربوط واپس اخذ نماید.

(۲) در صورتیکه مسافر بعد از وقت معینه پرواز طیاره از مسافرت هوایی صرف نظر نموده باشد، مؤسسه ترانسپورت هوایی مربوط میتواند فیصدی معین از پول کرایه حمل و نقل مسافر را در صورتیکه طرز العمل مؤسسه ترانسپورت هوایی ایجاب نماید، وضع و متباقی پول کرایه مسافر را تادیه نماید.

مبلغ وضع شده از بیست فیصد (۲۰٪) کرایه حمل و نقل یکطرفه مسافرت تجاوز کرده نمیتواند.

(۳) هر گاه پرواز طیاره در طول راه از اثر فرود اجباری طیاره یا بععل دیگری قطع گردد یا اینکه مسافر بر اثر مریضی نتواند به مسافرت هوایی ادامه دهد، در این موارد مؤسسه ترانسپورت هوایی مربوطه مکلف است، مبلغ کرایه متناسب به آن قسمت حمل و نقل مسافر را که انجام نگردیده، اعاده نماید.

ماده شصت و چهارم:

در صورتیکه حادثه در طیاره ای به حالت پرواز یا در جریان عملیات سوار شدن یا پیاده شدن از طیاره باعث مرگ، جراحت شدید یا دیگر صدمه جسمی مسافر گردد، مؤسسه حمل و نقل هوایی مسئول جبران خساره شناخته میشود. مسئولیت مؤسسه حمل و نقل هوایی در برابر هر مسافر از لحاظ جبران خساره ناشی از فوت، جراحت شدید یا صدمه جسمی مسافر به تادیه نرخ خونبها محدود میباشد که بر اساس قیمت (۱۶/۳۷۵) کیلو گرام طلای خالص سنجش و تثبیت میگردد. (مطابق پروتوکول ۲۸ سپتمبر ۱۹۵۵ لاهه).

تسعیر این قیمت به پول افغانی مطابق نرخ روز وقوع حادثه از طرف د افغانستان بانک صورت میگردد.

ماده شصت و پنجم:

در صورتیکه حادثه ای در طول مدت حمل و نقل هوایی موجب خساره، تلف شدن، مفقودی لوازم سفر یا اموال گردد، مؤسسه هوایی حمل و نقل مسئول جبران خساره متناسب به وزن لوازم سفر و اموال می باشد.

حمل و نقل هوائی به مفهوم این ماده عبارت از مدتی است که طی آن لوازم سفر یا اموال در میدان هوائی در داخل طیاره یا در هر محل دیگر تحت اداره و محافظت مؤسسه هوائی حمل و نقل قرار دارد.

ماده شصت و ششم:

(۱) مسئولیت مؤسسه حمل و نقل هوایی در مورد جبران خساره لوازم سفر یا اموالیکه به ثبت رسیده و در طول مدت حمل و نقل هوایی خساره مند، تلف یا مفقود گردیده باشد، در برابر فی کیلو گرام مال مفقود شده به ارزش (۳۷۵/۱۶) گرام طلای خالص یا مبلغ معادل آن مطابق پروتوکول ۲۸ سپتمبر ۱۹۵۵ لاهه تادیه میگردد.

(۲) در مورد اشیائیکه تحت محافظت مسافر در طیاره قرار داشته، مسئولیت مؤسسه حمل و نقل هوایی از لحاظ جبران خساره به تادیه مبلغ به ارزش (۳۲۷) گرام طلای خالص فی مسافر تعیین و محدود میگردد.

(مطابق پروتوکول ۲۸ سپتمبر ۱۹۵۵ لاهه).

ماده شصت و هفتم:

در صورتیکه ارزش حقیقی لوازم سفر یا اموال بیشتر از حدود جبران خساره مندرج ماده (۶۶) این قانون باشد، مسافر یا مرسل میتواند در وقت سپردن لوازم سفر یا اموال به مؤسسه حمل و نقل هوایی، قیمت آنها را اعلام و در قرارداد حمل و نقل هوایی درج و اظهارنامه خاص در باره ارزش اموال ترتیب و به مؤسسه حمل و نقل هوایی تسلیم نموده، در این مورد مبلغ تکس اضافی را اگر بیمه حمل و نقل هوایی اموال ایجاب کند، نیز تادیه نماید در اینصورت مؤسسه حمل و نقل هوایی هنگام جبران خساره مکلف به پرداخت مبلغ معینه در اظهارنامه خاص میباشد، مگر اینکه ثابت نماید که این مبلغ از ارزش حقیقی لوازم سفر یا اموال بیشتر است، در اینصورت مؤسسه حمل و نقل هوایی مکلف به تادیه قیمت حقیقی لوازم سفر و اموال میباشد.

ماده شصت و هشتم:

در صورتیکه مؤسسه حمل و نقل هوایی ثابت نماید که خساره یا تلف شدن لوازم سفر یا اموال از اثر جنسیت و نقص خود لوازم سفر و اموالیکه حمل و نقل شده، ناشی گردیده باشد، محکمه میتواند مطابق احکام قانون نافذ، مؤسسه حمل و نقل هوایی را کلاً یا قسمی از مسئولیت جبران خساره معاف نماید.

ماده شصت و نهم:

اقامه دعوی علیه مؤسسه ترانسپورت هوایی نسبت به جبران خساره لوازم سفر یا اموال در ظرف مدت دو سال از تاریخ مواصلت طیاره به نقطه مقصد و یا از روزیکه طیاره باید به نقطه مقصد میرسید، صورت گرفته میتواند. بعد از انقضای مدت مذکور ادعای جبران خساره لوازم سفر یا اموال مشمول مرور زمان شده و قابل سمع نمیشد.

ماده هفتادم:

حمل و نقل مواد منفجره، اسلحه و لوازم حربی توسط طیاره، بدون اجازه نامه خاص ممنوع است.

ماده هفتاد و یکم:

شکل و مشخصات تکت مسافرت هوایی، تکت حمل و نقل و لوازم سفر و بارنامه هوایی اموال توسط وزارت هوانوردی ملکی و توریسم تثبیت میگردد.

ماده هفتاد و دوم:

خدمات حمل و نقل هوایی داخلی، بین نقاط داخل قلمرو افغانستان توسط طیاراتیکه دارای تابعیت افغانی باشد، صورت میگردد.

ماده هفتاد و سوم:

حمل و نقل هوایی بین المللی به موجب موافقتنامه های خدمات هوایی دو جانبه بین دولت افغانستان و دول خارجی یا بر اساس میثاقها و قرارداد های بین المللی که دولت افغانستان به آنها متعهد باشد، تنظیم و تعمیم میگردد.

فصل نهم

احکام جزایی

ماده هفتاد و چهارم:

(۱) شخصی که در داخل طیاره ای در حالت پرواز بصورت غیر قانونی و در اثر استعمال قوه یا تهدید به استعمال قوه یا توسل به دیگر اشکال تهدید، طیاره مذکور را تصرف نموده یا کنترل آنرا بدست گیرد یا برای انحراف و اختطاف طیاره کوشش نماید، این عمل جرم شناخته میشود.

(۲) شخصی که در داخل طیاره ای در حالت پرواز با فاعل مندرج فقره یک این ماده معاونت نماید، بحیث شریک جرم شناخته میشود.

(۳) هر گاه اعمال مندرج فقره (۱) و (۲) این ماده منجر به قتل، جرح، تخریب یا اتلاف طیاره یا اموال گردد، مرتکب حسب احوال به مجازات جرم جنایت محکوم میگردد.

ماده هفتاد و پنجم:

مؤسسه حمل و نقل هوایی در موارد ذیل به پرداخت جریمه نقدی سه هزار الی ده هزار دالر امریکایی یا معادل آن مکلف میگردد:

۱- در صورتیکه طیاره مربوط را بدون تصدیقنامه ثبت و قابلیت پرواز بخدمت هوایی گماشته باشد.

۲- در صورتیکه طیاره مربوط را بدون علایم مشخصه تابعیت به خدمت هوایی گماشته باشد.

۳- در صورتیکه طیاره مربوط را که تصدیقنامه قابلیت پرواز آن از اعتبار ساقط شده، بخدمت هوایی گماشته باشد.

ماده هفتاد و ششم:

پilot طیاره در مورد ذیل جزای نقدی یک هزار الی پنجهزار دالر امریکایی یا معادل آن یا به حبس یک ماه الی دو سال یا به هر دو جزا محکوم میگردد:

۱- در صورتیکه طیاره را بدون لایسنس یا تصدیقنامه اهلیت پرواز دهد.

۲- در صورتیکه طیاره را بدون تصدیقنامه قابلیت پرواز، پرواز دهد.

۳- در صورتیکه مغایر حکم مندرج ماده (۴۴) این قانون قصداً بالای مناطق ممنوعه پرواز نماید.

ماده هفتاد و هفتم:

پیلوت طیاره در موارد ذیل به تادیبه یکهزار الی سه هزار دالر امریکایی یا معادل آن مکلف میگردد:

۱- در صورتیکه طیاره را با لایسنسی که معیاد اعتبار آن منقضی شده باشد، پرواز دهد.

۲- در صورتیکه در کتابچه سیر و سفر طیاره که اصولاً بداخل طیاره نگهداری میشود، توضیحات یا گزارشات غلط را درج نماید.

۳- در صورتیکه هنگام پرواز طیاره از مقررات هوایی مربوط به عملیات پرواز و مصئونیت پرواز تخلف ورزد.

ماده هفتاد هشتم:

انجینر طیاره در موارد ذیل به جریمه نقدی یک هزار الی سه هزار دالر امریکایی یا معادل آن مکلف میگردد:

۱- در صورتیکه بدون داشتن لایسنس معتبر یا منقضی طیاره، را اجازه پرواز دهد.

۲- در صورتیکه طیاره را مغایر محتویات کتاب تخنیکي اجازه پرواز دهد.

ماده هفتاد و نهم:

شخصیکه مواد منفجره، اسلحه و لوازم حربی را بدون اجازه خاص، توسط طیاره حمل و نقل نماید، مطابق احکام قانون مجازات میگردد.

ماده هشتادم:

داخل شدن در حریم میدان های هوایی که با علائم مخصوص نشانی و تجدید گردیده، ممنوع بوده مرتکب تحت تعقیب عدلی قرار میگردد.

ماده هشتاد و یکم:

تعیین و تطبیق جرایم نقدی مندرج این قانون بالای مؤسسه حمل و نقل هوایی الی ده هزار دالر امریکایی از صلاحیت وزیر هوانوردی ملکی و توریزم میباشد.

ماده هشتاد و دوم:

رسیدگی به جرایم مندرج این قانون که مستوجب جزای حبس و جریمه نقدی بیشتر از معادل ده هزار دالر امریکایی باشد، مطابق احکام قانون توسط محاکم ذیصلاح صورت میگیرد.

فصل دهم

احکام متفرقه

ماده هشتاد و سوم:

تورید طیاره، انجن ها و پرزه های فالتوی آن، ماشین آلات حفظ و مراقبت تخنیکی و ترمیم طیاره، تمام وسایط زمینی مربوط به خدمات حمل و نقل هوایی (زینه های طیاره، وسایط انتقال لوازم سفر و اموال، بمقصد بارگیری و تخلیه طیاره، ترازو های مخصوص وزن لوازم سفر و اموال، وسایط اطفائیه هوانوردی، دستگاه های رهنمایی طیارات و مخابره هوانوردی دستگاه های هواشناسی مختص به امور هوانوردی، آلات و دستگاه های کشف مواد منفجره و اسلحه بمنظور تأمین مسئولیت پرواز در میدان های هوایی) اسناد مؤسسات ترانسپورت هوایی (تکت ها برای مسافرین و لوازم سفر، برنامه های هوایی، اوراق تقسیم اوقات پرواز طیارات و نشرات سازمان های بین المللی) (IATA, WTO, WMO, ICAO) از عوارض و محصولات گمرکی معاف میباشد.

ماده هشتاد و چهارم:

خدمات هواشناسی برای پرواز طیارات در افغانستان بصورت رایگان فراهم میشود.

ماده هشتاد و پنجم:

فعالیت های اختصاصی هوانوردی ملکی در رشته های اقتصاد ملی (خدمات زراعتی، صحتی و عکس برداری هوایی) با رعایت احکام این قانون، توسط طیارات افغانی صورت میگیرد در صورت ضرورت بعد از کسب اجازه از مقامات صالحه از طیارات خارجی نیز استفاده شده میتواند.

ماده هشتاد و ششم:

مراکز تعلیمی بمقصد تعلیم و تربیه پرسونل فنی مورد احتیاج و ارتقای سطح دانش کارکنان در رشته های مختلف هوانوردی ملکی توسط وزارت هوانوردی ملکی و توریسم تاسیس، اداره و نظارت میگردد.

ماده هشتاد و هفتم:

تصدیقنامه های قابلیت پرواز طیاره، لایسنس های کارکنان پرواز و تصدیقنامه های پرسونل فنی که خدمات تخنیک و عملیاتی طیاره را در زمین انجام میدهند، و سایر اسناد ثبت دفتر هوانوردی ملکی بر حسب تقاضا و اقتضاء در بدل قیمت یا اجرت تنظیم و اعطاء میشود. معیار قیمت ها مطابق لایحه و منظوری وزارت هوانوردی ملکی و توریسم تعیین و تطبیق میگردد.

ماده هشتاد و هشتم:

وزیر هوانوردی ملکی و توریسم با رعایت منافع عامه میتواند مؤسسات دولتی ترانسپورت هوایی و مسافرین را از تادیبه بعضی حق الاجرتهای مندرج ماده (سی و ششم) این قانون در پرواز های داخلی معاف نماید.

ماده هشتاد و نهم:

جهت تطبیق احکام این قانون و بمنظور اداره، تنظیم، کنترول و انکشاف امور هوانوردی ملکی عندالزوم مقررہ های جداگانه وضع شده میتواند.

ماده نودم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد و با انفاذ آن قانون هوانوردی ملکی منتشره جریده رسمی شماره (۵۱۹) مؤرخ ۱۵ عقرب سال ۱۳۶۱ هـ.ش ملغی شمرده میشود.